

Magyar Erdőtanúsítási
Rendszer NP Kft.

9400 Sopron, Új u.21.
www.pefc.hu
info@pefc.hu

M E R

Magyar Erdőtanúsítási Rendszer

MER 102:2024
v1

Szabványalkotás

Fontos figyelmeztetés

Ez a dokumentum a magyar erdőtanúsítási rendszer része. A rendszer összes dokumentumának listája a MER 11:2024 A Magyar Erdőtanúsítási Rendszer bemutatása című dokumentumban található. A dokumentumok hivatalos nyelve az angol, és a legfrissebb változatok nyilvánosan elérhetők a www.pefc.org oldalon. A dokumentumok magyar nyelvű változatai a www.pefc.hu oldalon találhatók. A tartalommal kapcsolatban felmerülő kétség esetén a www.pefc.org oldalon közzétett angol nyelvű változatok az irányadók.

Szerzői jogi információk

Ez a dokumentum szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok a Magyar Erdőtanúsítási Nonprofit Zrt. tulajdonában vannak. A Magyar Erdőtanúsítási Nonprofit Zrt. engedélye nélkül a dokumentum semmilyen formában és eszközzel nem változtatható meg, nem módosítható, nem sokszorosítható vagy nem másolható kereskedelmi célokra.

Cím:	Szabványalkotás
Jelzés:	MER 102:2024 v1
Elfogadta:	Magyar Erdőtanúsítási Rendszer Tanács
Elfogadás dátuma:	2024.10.01
Alkalmazás kezdete:	2024.10.01
Átmeneti időszak vége:	2024.10.01
Következő felülvizsgálat:	2028.05.30

Tartalom

1	Szabványosítási alapelvek	4
2	Szabványosító testület	4
3	Szabványosítási folyamat	5
4	Jóváhagyás és közzététel	8
5	A szabványok időszakos felülvizsgálata	8
6	A szabványok felülvizsgálata	9
7	A szabványalkotási folyamat folyamatábrája	11

1 Szabványosítási alapelvek

1.1 Ez az eljárásrend a szabványosítási folyamatok követelményeit írja le.

1.2 A szabványosítási folyamatot a következő alapelvek szabályozzák:

- a) Az érdekelt felek bevonása - lehetőség a folyamatban való érdemi részvételre, amely minden érdekelt fél számára nyitott a munkacsoportokban és a nyilvános konzultációkon való részvételen keresztül.
- b) Kiegyensúlyozott képviselet - egyetlen érdekelt csoport sem lehet domináns vagy dominált a folyamatban. Bár az egyes felek szabadon dönthetnek részvételükről, a szabványosító testület törekszik arra, hogy minden érintett érdekcsoport képviseltesse magát, és figyelembe veszi a nemek közötti megfelelő egyensúlyt.
- c) Konszenzus - a szabványokat konszenzussal fogadják el. Az egyes kérdésekkel kapcsolatos tartós ellenérzéseket lehetőség szerint párbeszéd útján oldják fel.
- d) Javítás - a szabvány időszakos felülvizsgálata a folyamatos javulásra törekszik, és biztosítja, hogy a szabvány továbbra is megfeleljen az érdekelt felek elvárásainak.
- e) Átláthatóság - a vonatkozó dokumentumok nyilvánosan hozzáférhetők, így az érdekelt felek nyomon követhetik a folyamat során és azt követően a fejleményeket.

2 Szabványosító testület

2.1 Szabványalkotási eljárások

2.1.1 A szabványosító testületnek a szabványosítási tevékenységekre vonatkozóan írásos eljárásokkal kell rendelkeznie, amelyek leírják:

- a) jogi státusza és szervezeti felépítése, beleértve a konszenzus kialakításáért felelős szervet (lásd: 2.3.1) és a szabvány hivatalos elfogadására vonatkozó eljárásokat (lásd.4.1),
- b) a nyilvántartási eljárások,
- c) az érdekelt felek kiegyensúlyozott képviseletére vonatkozó eljárások,
- d) a szabványalkotási folyamat,
- e) a konszenzus elérésének mechanizmusa, és
- f) szabványok/normatív dokumentumok felülvizsgálata.

2.1.2 A szabványosító testület nyilvánosságra hozza szabványalkotási eljárásait, és rendszeresen felülvizsgálja szabványalkotási eljárásait, beleértve az érdekelt felek észrevételeinek figyelembevételét is.

2.2 Dokumentált információ

2.2.1 A szabványosító testület a szabványosítási és felülvizsgálati folyamatra vonatkozó dokumentált információkat nyilvántartja. Az e dokumentum követelményeinek és a szabványosító testület saját eljárásainak való megfelelés bizonyítékai többek között:

- a) Szabványosítási eljárások,
- b) Az érdekelt felek azonosítása,
- c) Kapcsolatfelvétel és/vagy meghívás az érdekeltek irányában,
- d) A szabványosítási tevékenységekben részt vevő érdekelt felek, beleértve az egyes munkacsoportok üléseinek résztvevőit,
- e) A kapott visszajelzések és a visszajelzések kezelésének összefoglalása,
- f) A szabvány valamennyi tervezete és végleges változata,

- g) A munkacsoport megfontolásainak eredményei,
 - h) A szabvány(ok) véglegesítésére vonatkozó konszenzus bizonyítéka,
 - i) a felülvizsgálati eljárással kapcsolatos bizonyítékok, és
 - j) A szabványosító testület végleges jóváhagyása.
- 2.2.2 A dokumentált információkat a szabvány következő felülvizsgálatának vagy átdolgozásának befejezéséig kell megőrizni, amelyre vonatkoznak. Egyébként a dokumentált információkat a szabvány közzétételét követő legalább öt évig kell megőrizni.
- 2.2.3 A dokumentált információkat kérésre az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani.

2.3 Panaszok és fellebbezések kezelése

- 2.3.1 A szabványosító testületnek a MER 101:2024 Döntéshozatal és panaszkezelés-ben meghatározott, a panaszok és fellebbezések kezelésére vonatkozó szabályokat kell követni.
- 2.3.2 A szabványosító testület legalább egy kapcsolattartási pontot hoz létre a szabványosítási tevékenységével kapcsolatos megkeresések és panaszok kezelésére. A kapcsolattartó pontnak könnyen elérhetőnek és könnyen hozzáférhetőnek kell lennie.

3 Szabványosítási folyamat

3.1 Standard javaslat

- 3.1.1 Egy új szabvány létrehozásához a szabványosító testületnek javaslatot kell kidolgoznia, amely tartalmazza:
- a) a szabvány hatálya,
 - b) a szabvány szükségességének indoklása,
 - c) a tervezett eredmények világos leírása,
 - d) a szabvány alkalmazásából eredő lehetséges negatív hatások kockázatértékelése, mint például;
 - olyan tényezők, amelyek negatívan befolyásolhatják az eredmények elérését,
 - a végrehajtás nem szándékolt következményei,
 - az azonosított kockázatok kezelésére irányuló intézkedések, és
 - e) a szabványfejlesztés szakaszainak leírása és azok várható ütemezése.
- 3.1.2 A szabvány felülvizsgálatára vonatkozó javaslatnak legalább a 3.1 a) és e) pontokra kell kiterjednie.

3.2 Az érdekelt felek azonosítása

- 3.2.1 A szabványosító testület a szabványalkotási tevékenység céljai és hatálya szempontjából releváns érdekelt feleket az érdekelt felek azonosításának feltérképezésével azonosítja. A meghatározza, hogy mely érdekcsoportok relevánsak a tárgykör szempontjából, és miért. A szabványosító testületnek minden egyes érdekcsoport esetében meg kell határozni a valószínűsíthető kulcskérdéseket, a legfontosabb érdekelt feleket, és azt, hogy milyen kommunikációs eszközökkel érhetők el a legjobban.
- 3.2.2 Az érdekelt csoportjainak meghatározása az ENSZ 1992-ben Rio de Janeiróban tartott környezetvédelmi és fejlesztési konferenciáján (UNCED) elfogadott Agenda 21-ben meghatározott kilenc fő érdekelt csoporton alapul. Az érdekelt felek feltérképezésébe legalább a következő csoportokat kell bevonni:
- a) erdőtulajdonosok,

- b) gazdaság,
- c) őslakosok,
- d) nem kormányzati szervezetek,
- e) tudományos és technológiai közösség,
- f) munkavállalók és szakszervezetek.

Más csoportokat is fel kell venni, ha az a szabványalkotási tevékenység szempontjából releváns.

- 3.2.3 A szabványosító testületnek azonosítania kell a hátrányos helyzetű és a kulcsfontosságú érdekelt feleket. A szabványosító testület foglalkozik a részvételükkel kapcsolatos korlátozásokkal, és proaktívan törekszik részvételükre és hozzájárulásukra a szabványosítási tevékenységekben.

3.3 Az eljárás nyilvános meghirdetése

- 3.3.1 A szabványosító testület a szabványalkotási folyamat kezdetét nyilvánosan meghirdeti, és a honlapon négy héttel a kezdet előtt felhívást tesz közzé a részvételre, hogy a honlapon lehetőséget biztosítson az érdekelt feleknek az érdemi hozzájárulásra. A bejelentésnek és a felhívásnak tartalmaznia kell:
- a) a szabványosítási folyamat áttekintése,
 - b) hozzáférés a szabványalkotási javaslatához
 - c) tájékoztatás az érdekelt számára a folyamatban való részvételi lehetőségekről,
 - d) felkérés az érdekelt felek számára, hogy jelöljék képviselőjüket vagy saját magukat a munkacsoportba/bizottságba. A hátrányos helyzetű és kulcsfontosságú érdekelt felek felkérését olyan módon kell megtenni, amely biztosítja, hogy az információ eljusson a címzettekhez, és könnyen érthető legyen,
 - e) kifejezett felhívás és egyértelmű utasítás arra vonatkozóan, hogy miként lehet visszajelzést adni a folyamat hatályát és lebonyolítását illetően, és
 - f) hozzáférés a szabványalkotás eljárásrendjéhez.
- 3.3.2 A szabványosító testület a nyilvános bejelentés nyomán kapott észrevételek alapján felülvizsgálja a szabványosítási folyamatot.

3.4 A munkacsoport követelményei

- 3.4.1 A szabványosító testület állandó vagy ideiglenes munkacsoportot hoz létre vagy a beérkezett jelölések alapján módosítja egy már létező munkacsoport összetételét. A jelölések elfogadását és elutasítását a munkacsoport kiegyensúlyozott képviseletére vonatkozó követelményekkel, a nemek közötti megfelelő egyensúlyra, a szervezet relevanciájára, az egyén kompetenciájára, valamint az egyén releváns tapasztalatára és a szabványosításhoz rendelkezésre álló erőforrásokra tekintettel kell indokolni.
- 3.4.2 A munkacsoport:
- a) a szabvány tárgya és földrajzi hatálya szempontjából releváns érdekcsoportok kiegyensúlyozott képviselete és döntéshozatala, ahol egyetlen érintett érdekcsoport sem lehet domináns, és nem is lehet domináns a folyamat során, és
 - b) a szabvány tárgya szempontjából releváns szakértelemmel rendelkező érdekelt, a szabvány által érintettek és a szabvány végrehajtását befolyásolni képes érdekelt. Az érintett érdekelt feleknek megfelelő arányban kell képviseltetniük magukat a résztvevők között.

- 3.4.3 A kiegyensúlyozott képviselet elérése érdekében a szabványosító testületnek törekednie kell arra, hogy minden azonosított érdekcsoport (lásd a 6.2. pontot) képviselve legyen. A szabványosító testület célokat tűz ki a kulcsfontosságú érdekelt felek részvételére vonatkozóan, és proaktívan törekszik részvételükre, például (de nem kizárólagosan) személyes e-mailek, telefonhívások, találkozók meghívása stb. révén.
- 3.4.4 Amunkacsoport tevékenységeit nyílt és átlátható módon kell megszervezni, ahol:
- a) A munkadokumentumokat a munkacsoport minden tagja számára hozzáférhetővé kell tenni;
 - b) a munkacsoport minden tagjának érdemi lehetőséget kell biztosítani arra, hogy hozzájáruljon a szabvány kidolgozásához vagy felülvizsgálatához, és a honlapon visszajelzést adjon a tervezetekről, és
 - c) a munkacsoport/bizottság bármely tagja által adott visszajelzéseket és véleményeket nyílt és átlátható módon kell mérlegelni, ahol e megfontolások eredményét rögzítik.
- 3.4.5 A munkacsoport a végleges tervezet hivatalos jóváhagyásra történő ajánlására vonatkozó döntését konszenzus alapján hozza meg. (Lásd a MER 101:2024 Döntéshozatal és panaszkezelés 2. fejezet.)
- 3.4.6 Amennyiben a döntéshozatal során szavazásra kerül sor, a MER 101:2024 Döntéshozatal és panaszkezelés 1. fejezetében meghatározott döntéshozatali szabályokat kell alkalmazni. A többségi szavazattal sem lehet elfogadni olyan döntést, amellyel szemben lényegi és tartós ellenvélemény áll fenn.
- 3.4.7 Ha egy lényeges kérdéssel kapcsolatban tartós ellenvetés merül fel, a helyzetet a MER 101:2024 Döntéshozatal és panaszkezelés szerint kell kezelni.

3.5 Nyilvános konzultáció

- 3.5.1 A szabványosító testület nyilvános konzultációt szervez a kereséstervezetről, és biztosítja, hogy:
- a) a nyilvános konzultáció kezdetének és végének bejelentése 1 nappal a kezdete előtt a legfontosabb erdészeti témájú internetes hírportálokon és nyomtatott magazinokban,
 - b) a meghívókat a hátrányos helyzetűeknek és a kulcsfontosságú érdekelt feleknek olyan módszerekkel küldik el, amelyek biztosítják, hogy eljussanak a címzettekhez és könnyen érthetőek legyenek,
 - c) a vizsgálati tervezet nyilvánosan elérhető és hozzáférhető,
 - d) a nyilvános konzultáció legalább 60 napig tart,
 - e) a munkacsoport minden visszajelzést objektív módon mérlegel, és
 - f) a visszajelzések összefoglalása minden egyes lényeges kérdésre vonatkozóan, beleértve a kérdés vizsgálatának eredményét is. Az összefoglalót nyilvánosan hozzáférhetővé teszik (pl. egy weboldalon), és elküldik a visszajelzést adó valamennyi érdekelt félnek/feleknek.
- 3.5.2 Az új szabványok esetében a szabványosító testület legalább 30 napos nyilvános konzultáció második fordulóját szervezi meg.

3.6 Kísérleti tesztelés

A szabványosító testület megszervezi az új szabványok kísérleti tesztelését és a kísérleti tesztelés eredményeit a munkacsoport/bizottság megvizsgálja.

Megjegyzés: A kísérleti tesztelés nem szükséges egy szabvány felülvizsgálata esetén, amikor a használat során szerzett tapasztalatok helyettesíthetik a kísérleti tesztelést.

4 Jóváhagyás és közzététel

4.1 A szabványok hivatalos jóváhagyása

A szabványosító testület akkor hagyja jóvá hivatalosan a szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok)at, ha a munkacsoportban bizonyítottan konszenzus van.

4.2 A szabványok közzététele és hozzáférhetősége

4.2.1 A hivatalosan jóváhagyott szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok)at a jóváhagyástól számított 14 napon belül, vagy a szabványosító testület által meghatározott egyéb módon, ingyenesen közzé kell tenni és nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

4.2.2 A szabvány(ok) a következőket tartalmazza(k):

- a) a szabványosító testület azonosító és elérhetőségi adatai,
- b) a szabvány hivatalos nyelve,
- c) vegye figyelembe, hogy amennyiben a változatok között ellentmondás van, a PEFC Tanács által jóváhagyott angol nyelvű szabvány a referencia.
- d) A jóváhagyás időpontja és a következő időszakos felülvizsgálat időpontja

Megjegyzés: A következő időszakos felülvizsgálat időpontja lehet öt évnél rövidebb idő is, (például) az érdekelt felek elvárásai vagy más előre látható fejlemények alapján.

4.2.3 A nyomtatott példányokat kérésre olyan áron kell rendelkezésre bocsátani, amely legfeljebb az adminisztratív költségeket (ha vannak ilyenek) fedezi.

4.2.4 A szabványosító testület a szabványalkotási jelentést (lásd PEFC GD 1007) nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

5 A szabványok időszakos felülvizsgálata

5.1 Általános

A szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok) felülvizsgálata legfeljebb öt éves időközönként történik.

A felülvizsgálat a szabvány végrehajtása során kapott visszajelzések és a hiányosságok elemzése alapján történik. Szükség esetén konzultációt kell szervezni az érdekelt felekkel a további visszajelzések és észrevételek összegyűjtése érdekében.

5.2 Visszajelzési mechanizmus

5.2.1 A szabványosító testület állandó mechanizmust hoz létre és tart fenn a szabványra vonatkozó visszajelzések összegyűjtésére és nyilvántartására. Ezt a mechanizmust a szabványosító testület és/vagy a PEFC nemzeti irányító testület honlapján kell elérhetővé tenni, a visszajelzésre vonatkozó egyértelmű utasításokkal együtt.

Megjegyzés: A visszajelzés különböző formátumokban küldhető: észrevételek, felvilágosítás és/vagy értelmezés iránti kérelmek, panaszok stb.

5.2.2 Minden visszajelzést, amely minden csatornán keresztül érkezik, beleértve az üléseket, képzéseket stb. is, rögzíteni és figyelembe kell venni.

5.3 Hiányosság-elemzés

5.3.1 A felülvizsgálat kezdetén a szabványosító testület értékeli a szabványt a megfelelő PEFC nemzetközi szabványokkal, a nemzeti törvényekkel és rendeletekkel, valamint más vonatkozó szabványokkal összevetve, hogy azonosítsa a szabvány esetleges hiányosságait.

5.3.2 A szabványosító testületnek figyelembe kell vennie a legújabb tudományos ismereteket, kutatásokat és a vonatkozó újonnan felmerülő kérdéseket.

5.4 Konzultáció az érdekeltekkel

5.4.1 Ha a visszajelzések és a hiányosságok elemzése nem állapítja meg a szabvány felülvizsgálatának szükségességét, a szabványosító testület konzultációt szervez az érdekeltekkel annak megállapítására, hogy az érdekeltek szükségesnek látják-e a szabvány felülvizsgálatát. A szabványosító testület az érdekelt felekkel folytatott konzultációba beépíti a hiányosságok elemzését.

5.4.2 A felülvizsgálat kezdetén a szabványosító testület frissíti az érdekelt felek azonosítási térképét (lásd 3.2).

5.4.3 A szabványosító testület megszervezi:

- a) legalább 30 napos nyilvános konzultációs időszakot (a 3.5.1 követelményei szerint) és/vagy,
- b) az érdekelt felek találkozóit.
- c) A szabványosító testületnek a felülvizsgálatot kellő időben be kell jelentenie (lásd a 3.3).

5.5 Döntéshozatal

5.5.1 A szabvány végrehajtásának időszaka alatt kapott visszajelzések, a hiányelemzés és a konzultációk eredménye alapján a szabványosító testület dönt arról, hogy megerősíti-e a szabványt, vagy szükség van-e a szabvány felülvizsgálatára.

5.5.2 A döntést a szabványosító testület legmagasabb döntéshozatali szintjén kell meghozni.

5.5.3 Ha a döntés egy szabvány megerősítéséről szól, a szabványosító testületnek meg kell indokolnia a döntést, és az indoklást nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie.

5.5.4 Ha a döntés a szabvány felülvizsgálatáról szól, a szabványosító testületnek meg kell határoznia a felülvizsgálat típusát (normál vagy szerkesztési felülvizsgálat).

6 A szabványok felülvizsgálata

6.1 Normál felülvizsgálat

A szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok) felülvizsgálatára vonatkozó eljárásoknak meg kell felelniük a 3. szakaszban foglaltaknak.

A szokásos felülvizsgálat történhet az időszakos felülvizsgálat során vagy az időszakos felülvizsgálatok között, de nem tartoznak ide a szerkesztési felülvizsgálatok és az időkritikus felülvizsgálatok.

6.2 Szerkesztői felülvizsgálat

Szerkesztői módosítások a szokásos felülvizsgálati folyamat elindítása nélkül is elvégezhetők. A szabványosító testületnek hivatalosan jóvá kell hagynia a szerkesztési módosításokat, és ki kell adnia a szabvány módosítását vagy új kiadását.

6.3 Időkritikus felülvizsgálat

- 6.3.1 Az időkritikus felülvizsgálat két időszakos felülvizsgálat közötti, gyorsított eljárás keretében történő felülvizsgálat.
- 6.3.2 Időzített felülvizsgálatot csak a következő helyzetekben lehet végezni:
- a) A PEFC International követelményeinek való megfelelést befolyásoló nemzeti törvények és rendeletek változása
 - b) A PEFC International utasítása a PEFC különleges vagy új követelményeinek való megfelelésre olyan határidőn belül, amely túl rövid a szokásos felülvizsgálathoz.
- 6.3.3 Az időkritikus felülvizsgálatnak a következő lépéseket kell követnie:
- a) A szabványosító testület elkészíti a felülvizsgált szabványt,
 - b) A szabványosító testület konzultálhat az érdekelt felekkel, de ez nem kötelező,
 - c) A felülvizsgált szabványt a szabványosító testület legmagasabb megfelelő döntéshozatali szintjén hivatalosan jóvá kell hagyni,
 - d) A szabványosító testületnek meg kell indokolnia a sürgős módosítás(ok) indoklását, és az indoklást nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie.

6.4 A módosított standardok alkalmazása és átállása

- 6.4.1 A felülvizsgálat meghatározza a felülvizsgált szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok) alkalmazási időpontját és átmeneti időszakát.
- 6.4.2 Az alkalmazási időpont nem lehet több, mint egy évvel a szabvány közzétételét követően. Ez időt biztosít a felülvizsgált szabvány(ok)/normatív dokumentum(ok) jóváhagyására, a változtatás(ok) bevezetésére, a tájékoztatásra és a képzésre.
- 6.4.3 Az átmeneti időszak nem haladhatja meg az egy évet. A szabványosító testület hosszabb időszakot is meghatározhat, ha azt kivételes körülmények indokolják.

7 A szabványalkotási folyamat folyamatábrája

